

[Morten Lange.]

amerikanske parlament om en beskeden bevilling på 12 milliarder 750 mill. dollars til førelse af krigen i Vietnam i et år, og hvis jeg i samme avis har læst rigtigt, bliver den ene procent til u-landshjælpen, som man taler om fra de industrialiserede stater, opgjort til ca. 10 milliarder dollars på et år, altså med andre ord mindre end en ekstra-bevilling til en trods alt begrænset krig. Det er størrelsesordenen af det problem, vi i dag taler om. Det er muligt, at mine tal ikke holder for undersøgelse med en lup, men jeg har i hvert fald fornemmelsen af, at det, vi i dag investerer i en enkelt lille begrænset krig, er det, som sagkundskaben mener kunne få os ganske alvorligt på gled i hele spørgsmålet om hjælp til u-landene. Det giver jo noget at tænke på, når man samtidig gør sig klart, at en krig i Vietnam unægtelig også forværrer klimaet for u-landshjælpen i det hele taget.

Jeg er også på andre områder i stand til at se, hvor pengene går hen, og jeg er ikke sikker på, vi disponerer rigtigt over dem. Der skal ikke skydes et så forfærdelig meget mindre antal raketter til månen, før der vil blive mange penge tilbage til et fornuftigt u-landsarbejde. Jeg er en varm tilhænger af at udbygge vor videnskabelige forskning og også af kendskabet til de fjernere himmellegemer, men det ville dog være trist, om vi erobrede månen og tabte jorden, og somme tider har man fornemmelsen af, at det er noget af den slags, der er ved at ske i disse år.

For mig er der heller ingen tvivl om, at Danmark står med helt klare forpligtelser til at gå ind i u-landshjælpen. Vi har mig bekendt ikke væsentlige udgifter til krig i Vietnam eller andetsteds; vi har kun vore egne misforståede militæruddgifter, og de er dog internationalt set beskedne.

Det er hyppigt hævdet, at vi har vore problemer i Grønland, og at det skulle kunne friholde os for u-landshjælp. Hvis man har den opfattelse, er det ikke, fordi man har misforstået problemerne i Grønland, for der er så sandelig problemer dér, men så er det, fordi man har misforstået forholdet mellem 30.000-40.000 indbyggere i det grønlandske område og et antal mellem halvanden og to milliarder indbyggere i u-landene. Hvis vi med henvisning til, at vi har et problem med en lille gruppe dan-

skere, vil holde os tilbage fra u-landshjælpen, så vil der ikke være et eneste land i verden, der vil kunne gå ind i den sag. Derfor synes jeg, vi skulle holde de ting vel adskilt; det er for øvrigt meget muligt, de på anden måde kan støtte hinanden, for vi kan lære meget om, hvordan vi løser Grønlands problemer, ved at tage u-landsproblemer op som helhed, og vi kan måske også på den anden side lære u-landene en hel del om, hvorledes investeringer kan lykkes og mislykkes, ved at se på vores eget arbejde i Grønland og bruge erfaringen derfra, når vi skal prøve på at give gode råd og give støtte rundt omkring i u-landsarbejdet. Så jeg tror snarere, de to ting skulle fremhæve end begrænse hinanden, og jeg mener, det er vigtigt, vi bliver klar over, at der er proportioner — dem må vi ikke glemme.

Vejene og måderne i u-landshjælpen har jo altid været under flittig og meget åben debat, og jeg er ikke i tvivl om, at vi stadig væk står famlende over for mange ting. Jeg er fuld af sympati for hr. Niels Matthiasens idé om at udbygge forskningen på u-landsområdet mere, end den er; der er nu sket en hel del i de sidste år, måske ikke så meget i form af formelle forskningsinstitutter som ved, at flere og flere forskere tager emner af den type op, og det er måske i virkeligheden den mest rationelle måde at gøre det på. Jeg er også af den opfattelse, at vi er ved at komme noget videre, hvad angår uddannelsen, som jeg selv anser for at være en af de varigste og bedste ideer, en af de sikreste måder at investere på.

Jeg kan også tilslutte mig tanken om, at vi måske nok skal koncentrere vores arbejde noget. Jeg ved ikke rigtig, om hr. Niels Matthiasen og hr. Per Federspiel kan forhandle sig til enighed nede omkring bordet, for jeg tror i og for sig, at både en specialisering og en koncentreret kan være på sin plads for et lille land som Danmark, altså at vi koncentrerer os om forholdsvis få lande og forholdsvis få typer af assistance, nemlig noget, som vi mere eller mindre har specialiseret os i eller har særlige forudsætninger for. Det er jo tit sådan, at når opgavestillingen er vanskelig, må man henvende sig til nogen, som har en eller anden slags erfaring at trække på, og jeg tror, det vil være godt, om vi akkumulerer vore erfaringer på særlige områder, både hvad angår